

**ATTĪSTĪBAS PLĀNS DARBAM AR JAUNATNI STOPIŅU
NOVADA PAŠVALDĪBĀ
2020. - 2022. GADAM**

Saturs

1. Lietotie termini un saīsinājumi.....	3
2. Ievads	4
3. Pašreizējās situācijas raksturojums	7
4. Attīstības plāna rīcības prioritātes	11
5. Attīstības plāns darbam ar jaunatni Stopiņu novada pašvaldībā 2020. - 2022. gadam	13
6. Pielikumi	22

1. Lietotie termini un saīsinājumi

Jaunietis – persona vecumā no 13 līdz 25 gadiem (atbilstoši Jaunatnes likumam).

Darbs ar jaunatni - uz jauniešiem orientēts plānotu praktisku pasākumu kopums, kas nodrošina jaunatnes politikas īstenošanu, jauniešu vērtību orientācijas veidošanos un vispārcilvēcisko vērtību nostiprināšanos (Jaunatnes likums).

Jaunatnes politika - visās pašvaldības jomās īstenojamu mērķtiecīgu darbību kopums, kas veicina jauniešu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu.

Jauniešu neformālā izglītība – ārpus formālās izglītības sistēmas īstenoja jaunatnes vajadzībām atbilstošas izglītības ieguve, kas nodrošina jaunas zināšanas, prasmes un pieredzi.

Jaunatnes lietu speciālists – persona, kas plāno, veic un koordinē darbu ar jaunatni, sadarbojoties ar jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītajām personām, izstrādā priekšlikumus jaunatnes politikas pilnveidei, koordinē informatīvus un izglītojošus pasākumus, projektus un programmas jaunatnes politikas jomā, sekmē jauniešu pilsonisko audzināšanu, veicina jauniešu brīvprātīgo darbu un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, konsultē jauniešus jaunatnes politikas jomā, tajā skaitā par pasākumu, projektu un programmu izstrādi un īstenošanu, kā arī veicina jauniešu personību attīstību.

Jauniešu dome – sekmē pašvaldības jauniešu sadarbību, pieredzes apmaiņu un iniciatīvas darbā ar jaunatni.

Jauniešu brīvprātīgais darbs – bezatlīdzības darbs (arī pakalpojumu sniegšana), ko veic jaunietis, nestājoties darba tiesiskajās attiecībās (Brīvprātīgā darba likums).

Skolēnu pašpārvalde – brīvprātīga skolēnu vai audzēkņu izveidota institūcija, kas nodrošina viņu līdzdalību lēmumu pieņemšanā izglītības iestādē.

Jauniešu līdzdalība – līdzdarbība jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā: iesaistīšanās neformālās izglītības iegūšanā un sniegšanā, un veicot brīvprātīgo darbu; darbošanās izglītības iestāžu pašpārvaldēs; projektu un citu iniciatīvu izstrādāšana un īstenošana; piedalīšanās jaunatnes organizāciju, kā arī citu biedrību un nodibinājumu darbībā; iesaistīšanās jaunatnes politiku ietekmējošu valsts un pašvaldību lēmumu pieņemšanas procesā; iesaistīšanās citās aktivitātēs, kas vērstas uz jauniešu līdzdalības veicināšanu jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā.

EP - Eiropas Padome

ES – Eiropas Savienība

ESF – Eiropas Sociālais fonds

IZM - Izglītības un zinātnes ministrija

JLS – Jaunatnes lietu speciālists

NVA- Nodarbinātības valsts aģentūra

NVO – Nevalstiskās organizācijas

RAC – Radošās attīstības centrs

2. Ievads

Jaunatnes politika ir visās valsts politikas jomās īstenojamu mērķtiecīgu darbību kopums, kas veicina jauniešu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu. Jaunatnes politika ir **starpnozarju politika**, ko īsteno dažādas valsts pārvaldes un pašvaldību iestādes atbilstoši savai kompetencei, kā arī jaunatnes organizācijas un citas fiziskas vai juridiskas personas. Jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā līdzdarbojas arī paši jaunieši.

Plānojot jaunatnes politiku, tiek izvērtētas jauniešu problēmas, apzināti jauniešu aktivitāšu īstenošanas traucējošie faktori un attiecīgi noteikti mērķi, uzdevumi, kā arī veikti pasākumi, lai tos novērstu un radītu labvēlīgus apstākļus jauniešu personības attīstībai un līdzdalībai sociālajā, politiskajā, ekonomiskajā un kultūras dzīvē. Atbilstoši Jaunatnes likumā noteiktajam jaunieši Latvijā ir personas vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

Jaunatnes politika balstās uz septiņiem principiem:

- līdzdalības princips;
- informācijas pieejamības princips;
- vienlīdzīgu iespēju princips;
- jauniešu interešu ievērošanas princips;
- labvēlīgu ekonomisko priekšnosacījumu princips;
- jauniešu integrācijas princips;
- mobilitātes un starptautiskās sadarbības princips.

Latvijā pakāpeniski attīstās izpratne par jaunatnes politiku un tās lomu kā Eiropas, tā arī Latvijas valsts kopējo stratēģisko mērķu sasniegšanā, kas jauniešus neuztver tikai kā problēmgrupu, bet gan kā pilnvērtīgu sabiedrības attīstības resursu.

Latvijas nacionālās prioritātes jaunatnes jomā:

- jauniešu izglītība un apmācība;
- jauniešu sociālā iekļaušana;
- jauniešu līdzdalība;
- jauniešu nodarbinātība un uzņēmējdarbība, uzņēmīgums;
- jauniešu veselība un labklājība.

Pašvaldības uzdevumus, tiesības un pienākumus darbā ar jaunatni nosaka Jaunatnes likums¹.

Viena no pašvaldības funkcijām ir darba ar jaunatni plānošana un īstenošana, ievērojot jaunatnes politikas pamatprincipus un valsts jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus.

Plānojot jaunatnes politiku būtiski ir ņemt vērā valsts līmeņa plānošanas dokumentus, kas nosaka jaunatnes politikas nozares prioritātes². Valstī šobrīd spēkā ir Jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2016.–

¹ Jaunatnes likums <https://likumi.lv/doc.php?id=175920>

² Ilgtermiņa konceptuālais dokuments "Latvijas izaugsmes modelis: cilvēks pirmajā vietā" nosaka uz cilvēku centrētu Latvijas izaugsmes modeli. Galvenais izaugsmes resurss ir katra iedzīvotāja zināšanas un gudrība, to prasmīga izmantošana. Mērķis – ikviena cilvēka, tai skaitā jauniešu, dažādu dzīves kvalitātes aspektu paaugstināšana, kas sasniedzams, aktīvi izmantojot iedzīvotāju uzkrāto zināšanu potenciālu.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam izdalīta 4 jomas, kas veido pamatu Latvijas sabiedrības nākotnei: jaunrade, tolerance, sadarbība un līdzdalība (jaunrade – spēja radīt jaunas idejas, rīcības formas vai arī sasaistīt esošās idejas, konceptus, metodes un rīcības jaunā veidā; tolerance paredz visu veidu sociālās atstumtības un diskriminācijas mazināšanu, ieskaitot ienākumu nevienlīdzību, vecuma un dzimuma diskrimināciju darba tirgū, etniskos aizspriedumus un lingvistiskās

2020.gadam³, kas radīts ar mērķi uzlabot jauniešu dzīves kvalitāti, panākot saskaņotas jaunatnes politikas īstenošanu un tās koordināciju visos līmeņos, identificējot prioritāros rīcības virzienus un politikas rezultātus. Jaunatnes politika ir paredzēta visām jauniešu sociālajām grupām. Jauniešiem ir līdzvērtīgas tiesības neatkarīgi no viņu izglītības, funkcionālo traucējumu veida, etniskās piederības, ģeogrāfiskās lokācijas, ekonomiskā stāvokļa un veselības stāvokļa.

Eiropas Padome 2018. gada 26. novembrī pieņēma rezolūciju par jauno Eiropas Savienības Jaunatnes stratēģiju 2019. –2027. gadam⁴. Tekstā ierosināts īpašu uzmanību pievērst šādām darbības jomām:

- sekmēt jauniešu līdzdalību pilsoniskajā un demokrātiskajā dzīvē;
- veidot saikni starp jauniešiem visā Eiropas Savienībā un ārpus tās robežām, lai veicinātu brīvprātīgu iesaistīšanos, mācību mobilitāti, solidaritāti un starpkultūru izpratni;
- atbalstīt jauniešu iespēju veicināšanu, nodrošinot kvalitāti, inovācijas un jaunatnes darba atzīšanu.

Stopiņu novada “Attīstības programmā 2019. - 2025. gadam” rīcības virziena “Kopiena un identitāte” īstenošanai noteikts uzdevums U3 “Sekmēt jauniešu politiku”, paredzot rīcību uzdevuma īstenošanai nr. R1.3.1. “Jaunatnes politikas īstenošana”.

Darbs ar jaunatni ir uz jauniešiem vērsts plānotu praktisku pasākumu kopums, kas nodrošina jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu.

Darba ar jaunatni pamatuzdevumi ir šādi:

- atbalstīt un veicināt jauniešu iniciatīvas, radot labvēlīgus apstākļus viņu intelektuālajai un radošajai attīstībai;
- līdzās formālajai izglītībai nodrošināt jauniešiem iespēju iegūt dzīvei nepieciešamās prasmes, zināšanas un kompetences neformālās izglītības ceļā;
- nodrošināt jauniešiem iespēju lietderīgi izmantot brīvo laiku;
- nodrošināt jauniešiem viņu attīstības vajadzībām atbilstošas informācijas pieejamību.

Darbu ar jaunatni īsteno valsts pārvaldes un pašvaldības iestādes, biedrības un nodibinājumi, tajā skaitā jaunatnes organizācijas, jauniešu iniciatīvu grupas u.c. atbilstoši dažādām jaunatnes politikas jomām.

Viena no pašvaldības funkcijām ir darba ar jaunatni plānošana un īstenošana. Saskaņā ar Jaunatnes likumu pašvaldības plāno vietējo darbu ar jaunatni, izstrādājot pašvaldības jaunatnes politikas plānošanas dokumentus (piemēram, darba ar jaunatni stratēģija). Būtiski, ka jauniešiem ir iespēja līdzdarboties šāda dokumenta izstrādē, iesakot savas idejas pašvaldības jaunatnes politikas vīzijai, prioritātēm vai uzdevumiem, kas ilgtermiņā ietekmēs jauniešu ikdienu un viņu aktivitātes pašvaldībā.

institucionālās barjeras; sadarbība ir horizontālā un vertikālā starp institūcijām un iedzīvotājiem; līdzdalība – katrs ir atbildīgs par savu rīcību);

Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020.gadam (prioritāte “Cilvēka drošumspeja”) – jauniešu nodarbinātības veicināšana, kvalitatīvas izglītības nodrošināšana jauniešiem un pieeja neformālās izglītības aktivitātēm, jauniešu līdzdalība un iesaistīšana, jauniešu veselīgā dzīves veida veicināšana, sociālā iekļaušana;

Latvijas nacionālā reformu programma “Eiropa 2020” stratēģijas īstenošanai – arī ietver politikas virzienus un pasākumus jauniešu bezdarba mazināšanai, vispārējās, vidējās profesionālās un augstākās izglītības kvalitātes un pieejamības uzlabošanai, t.sk. pasākums “Eiropa 2020” stratēģijas mērķa attiecībā uz skolu nepabeigušo jauniešu īpatsvara samazināšanu Latvijā, kā arī politikas virzienus un pasākumus nabadzības un sociālās atstumtības, t.sk. jauniešu vidū mazināšanai.

³ Jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2016.-2020.gadam <https://likumi.lv/ta/id/281546-par-jaunatnes-politikasistenosanas-planu-2016-2020-gadam>

⁴ ES Jaunatnes stratēģija 2019. – 2027. gadam. <http://jaunatneslietas.lv/sites/default/files/2019-09/ES%20Jaunatnes%20strategija%2019-27.pdf>

Tāpat Jaunatnes likums nosaka, ka katra pašvaldība veido savu darba ar jaunatni institucionālo sistēmu, nosakot atbildīgo institūciju vai atbildīgos darbiniekus darba ar jaunatni īstenošanai. Pašvaldībās strādā jaunatnes lietu speciālisti, jaunatnes darbinieki, darbojas jauniešu centri, jaunatnes lietu konsultatīvās komisijas un/vai jauniešu domes.

Stopiņu novada darba ar jaunatni **mērķis** ir attīstīt jauniešus kā līdzvērtīgu, sociāli atbildīgu, aktīvu sabiedrības daļu, kas piedalās lēmumu pieņemšanā un līdzdarbojas izglītības, kultūras, sporta, veselības, sociālās un uzņēmējdarbības vides attīstībā.

Stopiņu novada darba ar jaunatni **pamatuzdevumi**:

- 1) Izveidot darba ar jaunatni vienotu darbību sistēmu un veicināt iesaistīto pušu mērķtiecīgu sadarbību jauniešu attīstības veicināšanai un pilnvērtīgai iekļaušanai sabiedrības procesos;
- 2) atbalstīt un veicināt jauniešu iniciatīvas, radot labvēlīgus apstākļus viņu intelektuālajai un radošajai attīstībai;
- 3) nodrošināt jauniešiem iespēju iegūt dzīvei nepieciešamās prasmes, zināšanas un kompetences;
- 4) nodrošināt lietderīgu un saturīgu brīvā laika pavadīšanu;
- 5) nodrošināt jauniešiem viņu attīstības vajadzībām atbilstošas informācijas pieejamību;
- 6) veicināt jauniešu līdzdalību un pilsonisko atbildību, iesaistīšanos sabiedriskās dzīves norisē vietējā un valsts līmenī.

Iepriekšējā darba ar jaunatni plānošanas dokumenta "Attīstības plāns darbā ar jaunatni Stopiņu novadā 2016.-2018.gadam" izvirzīto mērķu, uzdevumu un sasniegto rezultātu analīze, jauniešu izstrādātās rekomendācijas Stopiņu novada "Jauniešu forums 2019" darba grupu ietvaros un jauniešu tikšanās ar novada lēmējvaras pārstāvjiem pasākumā "Kafija ar politiķi" rezultāti un jauniešu izvirzītās prioritātes, ir kā pamats attīstības plāna pamatuzdevumiem. Tā pat 2019. gada nogalē veiktā Stopiņu novada jauniešu anketēšana papildina nākamā plānošanas perioda rīcības plānu.

3. Pašreizējās situācijas raksturojums

Daļu tiešā darba ar jaunatni veic izglītības iestāžu personāls, RAC, interešu izglītības pulciņi, sociālais dienests un citi speciālisti, atbilstoši savai kvalifikācijai, kompetencēm, darba sfērai un pedagoģiskajām pamatnostādņēm. Stopiņu novada Jaunatnes lietu speciālists, sadarbojoties ar jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītajām personām, izstrādā priekšlikumus jaunatnes politikas pilnveidei, koordinē informatīvus un izglītojošus pasākumus, projektus un programmas jaunatnes politikas jomā, sekmē jauniešu pilsonisko audzināšanu, veicina jauniešu brīvprātīgo darbu un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, konsultē jauniešus jaunatnes politikas jomā, tajā skaitā par pasākumu, projektu un programmu izstrādi un īstenošanu, kā arī veicina jauniešu personības attīstību, organizējot tikšanās RAC ar novada aktīvajiem jauniešiem, lai apspriestu jauniešiem aktuālos jautājumus un iniciatīvas, kā arī īstenotu individuālu darbu ar jauniešiem, t.sk. konsultētu par jauniešus interesējošajiem jautājumiem savas kompetences ietvaros.

Stopiņu novada stiprā puse ir iedzīvotāju aktivitāte visās vecumu grupās un ciematu nepārtraukta attīstība. Kaut gan Rīgas tuvums uzskatāms par iedzīvotāju aizplūšanas riska faktoru, tomēr tā ir iespēja, nemainot dzīves vietu, iegūt augstāko izglītību, apmeklēt kultūras pasākumus, kā arī specializēties, gūstot plašākas iespējas darba tirgū. Rīgas pilsētas tuvums arī ir iespēja gūt pieredzi, kas sniedz perspektīvu turpmākai lokālai novada attīstībai. Veidojot sadarbību ar kaimiņu pašvaldībām, ne tikai novadu iedzīvotāji iegūst daudz ko vērtīgu, piemēram, kopīgus pasākumus, aktivitātes, bet iegūst arī pašvaldība, ietaupot resursu un veicinot labās prakses pārnesi savās darbības jomās.

Jaunieši kā prioritāra mērķa grupa ir identificēta pašvaldības attīstības programmā - "Stopiņu novada attīstības programma 2019. - 2025.gadam", īpaši izglītības, veselības, nodarbinātības, sociālās drošības un kultūras nozarēs.

Stopiņu novada budžetā ir sadaļa "Jaunatnes lietas", kurā iekļauti visi ar darbu ar jaunatni veikšanu un koordinēšanu saistītie izdevumi, t.sk., radošās aktivitātes, pasākumu un jauniešu ideju/iniciatīvu atbalsts. Tā pat jauniešu iniciatīvas tiek atbalstītas pašvaldības izsludināto iniciatīvu un projektu konkursu ietvaros, kur mērķa grupa ir visi novada iedzīvotāji.

Stopiņu novada pašvaldība finansē institūcijas, kas iesaistās darba ar jaunatni veikšanā: izglītības iestādes, sporta komplekss, kultūras nams, sociālais dienests, radošās attīstības centri, bāriņtiesa, pašvaldības policija, interešu izglītības pulciņi. Pašvaldības policija un sociālais dienests īsteno preventīvās aktivitātes.

Kopš 2013. gada pašvaldībā strādā viens Jaunatnes lietu speciālists, kurš veic darbu ar jaunatni sadarbībā ar izglītības iestādēm un pieciem novada Radošās attīstības centriem (kuru tiešajos darba pienākumos neietilpst darba ar jaunatni īstenošana, bet tas notiek pastarpināti - jaunieši apmeklē radošās attīstības centrus, lai pavadītu savu brīvo laiku - spēlējot galda spēles, socializējoties vai piedaloties savām interesēm atbilstošos pasākumos).

Pašvaldībā darbojas 12 biedrības, tomēr nevienai no tām pamatfunkcija nav veikt darbu ar jaunatni un/vai nodrošināt aktivitātes jauniešu mērķa grupai, tomēr pašvaldība sadarbojas ar organizācijām ārpus novada, piemēram, nodibinājumu "Baltijas Reģionālais fonds", biedrību "Latvijas Jaunatnes padome", biedrību "Nākotnes Tilts", biedrību "Move up" un citām, kopīgi īstenojot projektus un aktivitātes jaunatnes jomā.

Stopiņu novadā tiek īstenoti dažādi Eiropas Savienības un valsts budžeta līdzfinansēti projekti darbam ar jaunatni, piemēram:

- ERASMUS + - sadarbojoties ar biedrību "Nākotnes tilts", kopš 2015. gada īstenoti 5 projekti 9 brīvprātīgo jauniešu uzņemšanai Stopiņu novadā no Eiropas Savienības un Eiropas

Savienības partnervalstīm. Uzņemtie jaunieši veidoja aktivitātes sadarbībā ar Stopiņu novada jauniešiem, iepazīstinot tos ar citām kultūrām, tradīcijām, paplašinot jauniešu redzesloku. 2020. gadā turpinās 2018. gadā uzsāktais Eiropas Savienības Solidaritātes korpusa projekts, kur trijās kārtās līdz 2021. gadam paredzēts uzņemt vēl 4 Eiropas brīvprātīgos jauniešus.

- ESF atbalstīts projekts “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai Pumpurs”. Projekts tiks īstenots līdz 2022. gada 31. decembrim ar mērķi samazināt bērnu un jauniešu priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus Stopiņu novada vispārīgajās skolās izglītojamiem no 5. līdz 12. klasei.
- ESF atbalstīts projekts “Proti un dari”. Atbalsta mērķa grupa ir jaunieši vecumā no 15 līdz 29 gadiem (ieskaitot), kuri nemācās, nestrādā, neapgūst arodu un nav reģistrēti Nodarbinātības valsts aģentūras bezdarbnieku uzskaitē. Ar dažādām izglītojošām aktivitātēm tiek attīstīta mērķa grupas jauniešu motivācija, prasmes, kas veicina viņu iesaisti izglītības sistēmā vai stāšanās darbā, tai skaitā aroda apguvē pie amata meistara.
- ESF atbalstīts projekts “Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai”. Projekta mērķis - ilgspējīgas un mērķtiecīgas individuālās pieejas veidošana vispārējās izglītības iestādēs, nodrošinot ilgtermiņā izglītības pakalpojuma daudzveidību un piemērotību izglītojamā vajadzībām un iespējām.
- Valsts budžeta atbalsta programma "Latvijas skolas soma" aptver vispārīgajās iestāžu audzēkņus ar iespēja piedalīties kultūras pasākumos.
- Jaunatnes politikas valsts programmas projekts “Plānošanas dokumenta “Attīstības plāns darbā ar jaunatni Stopiņu novada pašvaldībā 2020. -2022. gadam” izstrāde”.

Pašvaldībā tiek īstenots pasākumu kopums jauniešu sociālās atstumtības mazināšanai - Sociālais dienests nodrošina individuālu psihosociālu konsultēšanu sarežģītu starppersonu/ģimeņu attiecību risināšanai; individuālas konsultācijas jauniešiem, kuri palikuši bez vecāku gādības – sadzīvīsku problēmsituāciju risināšanai un nodrošina finansiālu palīdzību pamatvajadzību nodrošināšanai; sniedz atzinumus pēc pieprasījuma – policijai, bāriņtiesai u.c organizācijai.

Savas kompetences ietvaros pašvaldības iestādes sadarbojas dažādu situāciju prevencijā un risināšanā. Ciematos darbojas 5 Radošās attīstības centri (turpmāk – RAC), kas īsteno vietējās sabiedrības saliedēšanas funkciju, tā mazinot sociālās atstumtības risku un nevienlīdzību vietējā līmenī. Tajos tiek īstenoti dažādi ESF finansēti projekti, kuru ietvaros tiek risināti šie izaicinājumi (t.sk. projekts “Proti un Dari”).

Pašvaldība atbalsta nometnes jauniešiem, īpaši jauniešiem ar mazākām iespējām. Daļēji tiek segti izdevumi par dalību nometnēs jauniešiem no daudz bērnu ģimenēm, aizbildniecībā esošiem jauniešiem, trūcīgiem vai maznodrošinātiem jauniešiem, jauniešiem ar invaliditāti vai celiakiju.

Izglītības iestādēs, RAC, domes ēkā un pie novada ciematos izvietotajiem ziņojumu dēļiem, kā arī novada informatīvajā izdevumā “Tēvzemīte” ikvienam, arī jauniešiem, ir pieejama aktuālā informācija par norisēm novadā. Novada mājaslapā www.stopini.lv regulāri tiek papildināta informācija sadaļā “Jauniešiem”. Arī Stopiņu novada jauniešu uzturētajā Facebook kontā <https://www.facebook.com/JauniesiStopini/> un Instagram kontā @stopinu_jauniesi ir iespēja saņemt atbildes uz interesējošiem jautājumiem par darbu ar jaunatni novadā un iegūt informāciju par jauniešiem aktuālajām norisēm Stopiņu novadā un ārpus tā.

Pašvaldība veicina jauniešu neformālās izglītības iespējas, atbalstot un popularizējot jauniešu neformālās izglītības projektus un pasākumus, tajā skaitā atbalstot informatīvu pasākumu īstenošanu skolās par jauniešu neformālo izglītību. Informācija par neformālās izglītības iespējām ir pieejama gan izglītības iestādēs, gan tiek aktualizēta novada mājaslapā, gan pieejama sociālajos tīklos. Novadā tiek īstenoti “Proti un Dari”, Eiropas Brīvprātīgā darba un Solidaritātes korpusa projekti. Izglītības iestādes

darbojas "Award", "Pumpurs" un skolēnu apmaiņas programmās. Stopiņu novada dome finansiāli atbalsta arī jauniešu dalību semināros un apmaiņas braucienos.

Jaunieši labprāt iesaistās novada teritorijas sakopšanas un labiekārtošanas darbos dažādu talku ietvaros un sadarbībā ar novada ainavu arhitektu - sezonālo labiekārtošanas darbu īstenošanā novada ciematos; iniciatīvu grupu labiekārtošanas ideju/projektu (pašvaldības projektu konkursu ietvaros) īstenošanā.

Novada kultūras un sporta pasākumi ir pieejami bez maksas visām vecuma un iedzīvotāju grupām bez ierobežojumiem. Tikai atsevišķi pasākumi notiek par maksu. Ciematos ir pieejami āra treniņi, labiekārtoti sporta laukumi un veselības takas. RAC piedāvā dažādas bezmaksas radošās aktivitātēs plašam interešu lokam.

Visās novada skolās jauniešiem ir pieejami interešu izglītības pulciņi. Interesu izglītības un profesionālās ievirzes izglītības programmas īsteno Ulbrokas Mūzikas un mākslas skola. Ulbrokas vidusskolā un Stopiņu pamatskolā jaunieši iesaistās ārpus stundu nodarbībās, kuras tiek piedāvātas ESF projekta "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai" ietvaros. Visu novada skolu jaunieši piedalās Latvijas valsts programmas "Latvijas skolas soma" pasākumos.

Ulbrokas sporta kompleksā pieejams plašs sporta sekciju klāsts. Iedzīvotājiem pieejama treniņu zāle un peldbaseins. Individuālo un komandu sporta veidu sportisti pārstāv Ulbrokas vidusskolu un novadu valsts un starptautiska līmeņa sacensībās. Pašvaldība vairākas reizes gadā organizē sporta sacensības gan atsevišķos sporta viedos, gan novada sporta spēlēs, kur ir iespēja piedalīties jebkuram novada iedzīvotājam.

Stopiņu novada Sociālais dienests apzina un analizē riskus, kas ietekmē jauniešu sociālo drošību, veicot jauniešu un ģimeņu sociālās situācijas izvērtējumu. Speciālisti darbam ar ģimenēm un bērniem organizē un realizē uzvedības korekcijas programmas, tai skaitā jauniešiem, kas pārkāpuši likumu. Sadarbojoties ar Pašvaldības policiju, tiek veikts individuāls darbs ar nepilngadīgajiem likumpārkāpējiem, tos iesaistot vairākās sociālās korekcijas un sociālās rehabilitācijas programmās atbilstoši izstrādātajām sociālās korekcijas programmām un individuālajiem plāniem, t.sk. projekta "Proti un Dari" ietvaros, kas uzsākts 2016. gada oktobrī un turpināsies vēl līdz 2021. gada 31. oktobrim. Līdz 2020. gada 31. martam projektā tikuši iesaistīti kopumā 39 jaunieši (t.sk. 2019. gadā - 11 jaunieši).

Pašvaldība katru gadu, izmantojot Nodarbinātības valsts aģentūras līdzfinansējumu uzņēmējiem, nodrošina vasaras darbu jauniešiem. Pieteikties nodarbinātībai vasarā var jaunieši vecumā no 13 līdz 18 gadiem, kuri mācās vispārīgā izglītībā skolās klātienē un kuru dzīvesvieta ir deklarēta Stopiņu novada pašvaldības administratīvajā teritorijā. 2019. gada vasarā tika nodarbināti 188 jaunieši. Kopš 2019. gada pašvaldība nodrošina saviem uzņēmējiem līdzfinansējumu 50 % apmērā no valstī noteiktās minimālās algas par jauniešu darbu vasarā. 2019. gada vasarā uzņēmumos ar domes līdzfinansējumu tika nodarbināti 16 jaunieši.

Katru gadu vietējiem jauniešiem tiek piedāvātas vairākas prakses vietas Stopiņu novada domes administrācijā. 2019. gadā tie ir bijuši 4 praktikanti: 2 lietvedībā, 1 sociālajā dienestā, 1 juridiskajā daļā.

Stopiņu novadā strādā uzņēmējdarbības speciālists. Ir pieejams Biznesa inkubators Ogrē. Kopš 2019. gada pašvaldība piedalās SEB bankas organizētajā grantu programmā "(ie)dvesma", kur jaunajiem uzņēmējiem ir iespēja iegūt "grantu" savas uzņēmējdarbības atbalstam līdz 10 000 eiro apmērā. Novadā darbojas Stopiņu uzņēmēju biedrība. Katru gadu pašvaldība rīko seminārus uzņēmējiem par jaunākajām iespējām uzņēmējdarbībā, kā arī ievieto pašvaldības mājas lapā uzņēmējiem aktuālāko informāciju.

Stopiņu novada izglītības iestādēs tiek veicināta skolēnu iesaistīšanās skolēnu mācību uzņēmumu aktivitāšu programmā, kā arī tiek atbalstīta skolēnu mācību uzņēmumu darbība - Ulbrokas vidusskolas 6. - 11. klašu skolēni iesaistās "Junior Achievement" mācību programmā. Katra mācību gada sākumā mācību uzņēmumu aktivitātes uzsāk ap 20 skolēnu, rudenī tās pabeidz apmēram 7 audzēkņi. Skolā darbojas interešu izglītības pulciņš "Skolēnu mācību uzņēmums".

Atbalstot un veicinot veselīgu dzīvesveidu, kopš 2017. gada pašvaldība īsteno ESF atbalstītu projektu "Stopiņu novada iedzīvotāju veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi". Vairāku projekta aktivitāšu mērķa grupa ir jaunieši, piemēram, veselības veicināšanas nodarbību cikls jaunajām māmiņām; nometne 11 - 17 gadu vecuma bērniem no Stopiņu novada izglītības iestādēm; pamatskolas skolēnu informēšanas pasākumi par seksuālo un reproduktīvo veselību; sporta dienas pasākumi; atkarības profilakses nodarbības skolēniem.

Ulbrokas vidusskolai no 2013. gada ir *Eko skolas* statuss, turklāt, katru gadu no jauna tiek iegūts "Zaļais karogs", kas apliecina vispārējās izglītības iestādes atbilstību Veselību un veselīgu dzīvesveidu un uzturu veicinošas skolas statusam.

Jauniešu veselības un veselīga dzīvesveida ievērošanas veicināšanai RAC un izglītības iestādēs regulāri tiek organizēti sporta, veselības veicinoši pasākumi un citas aktivitātes.

4. Attīstības plāna rīcības prioritātes

Balstoties uz Eiropas Savienības jaunatnes stratēģiju 2019. - 2027. gadam, turpmāk paredzēts veltīt uzmanību un resursus, lai nodrošinātu jauniešiem iespēju būt savas dzīves veidotājiem, atbalstīt viņu personisko attīstību un patstāvības iegūšanu. Īpaša uzmanība tiek veltīta stratēģijas pielikumā esošā Jaunatnes mērķa nr.3 "Iekļaujoša sabiedrība" īstenošanai, kas paredz veicināt un nodrošināt visu jauniešu iekļaušanos sabiedrībā. Īpaši būtiski šo īstenot ir tieši jaunatnes politikas ietvaros, apzinoties jauniešu vecumposma specifiskās īpašības, kā arī personas dzīves uzdevumu jaunieša vecumposmā - pieaugt no bērna par pieaugušo.

Stopiņu novada darba ar jaunatni **mērķis** ir attīstīt jauniešus kā līdzvērtīgu, sociāli atbildīgu, aktīvu sabiedrības daļu, kas piedalās lēmumu pieņemšanā un līdzdarbojas izglītības, kultūras, sporta, veselības, sociālās un uzņēmējdarbības vides attīstībā.

Atbilstoši Jaunatnes likumā izvirzītajiem **pamatuzdevumiem**, svarīgi pašvaldības līmenī:

- atbalstīt un veicināt jauniešu iniciatīvas, radot labvēlīgus apstākļus viņu intelektuālajai un radošajai attīstībai;
- nodrošināt jauniešiem iespēju iegūt dzīvei nepieciešamās prasmes, zināšanas un kompetences neformālās izglītības ceļā;
- nodrošināt jauniešiem iespēju lietderīgi izmantot brīvo laiku;
- nodrošināt jauniešiem viņu attīstības vajadzībām atbilstošas informācijas pieejamību.

Izglītības un zinātnes ministrija 2018. gadā izstrādājusi ieteikumus "Darba ar jaunatni pašvaldībās bāzes modelis" ar mērķi veicināt tādu darba ar jaunatni īstenošanu pašvaldībā, kas ir saskaņā ar jaunatnes politikas mērķi, apakšmērķiem un uzdevumiem (Jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2016. - 2020. gads), kā arī balstīta uz labās prakses piemēriem Latvijas pašvaldībās, Eiropas Savienības un Eiropas Padomes dalībvalstīs. Pamatojoties uz šiem rādītājiem, tiek noteikti sekojoši **rīcības virzieni** darbā ar jaunatni Stopiņu novadā:

- jauniešu līdzdalība lēmumu pieņemšanā un dalība jaunatnes organizācijās vai jauniešu iniciatīvu grupās;
- jauniešu uzņēmējdarbība un nodarbinātība;
- jauniešu iesaiste brīvprātīgajā darbā;
- jauniešu informētības palielināšana;
- starpinstitucionālā sadarbība.

No "Attīstības plāns darbā ar jaunatni Stopiņu novadā 2016. - 2018. gadam" mērķu un rīcības virzienu analīzes izriet, ka turpmāk nepieciešams vairāk koncentrēties uz jauniešu definētajām vajadzībām un prioritātēm un jādod iespēja jauniešiem pašiem radīt viņiem nepieciešamās aktivitātes, kuru ietvaros ir iespēja realizēt savas idejas gan jaunieša personības pilnveidei, gan novada attīstībai dažādos līmeņos. Par vienu no prioritātēm novada jaunatnes politikas rīcības plānā tiek izvirzīta jauniešu interešu ievērošana, plānojot dažādas aktivitātes un pasākumus (gan mērķtiecīgi uz jauniešiem orientētie, gan novada norisēs kopumā).

Jauniešu līdzdalība un dažādas iniciatīvas ir viens no galvenajiem jaunatnes politikas virzieniem novadā, nodrošinot jauniešu līdzdalību un iniciatīvu īstenošanas iespējas. Tādejādi tiek veicināta jauniešu izaugsme un tiek mazināta jauniešu antisociāla uzvedība.

Tāpat tiek izvirzīts rīcības virziens, kas paredz vērst uzmanību uz jauniešu uzņēmējdarbības prasmju attīstību. Papildus tam Stopiņu novada pašvaldība ir ieinteresēta veicināt jauniešu nodarbinātību, īpaši jauno uzņēmēju darbību pašvaldībā, nodrošinot pašvaldības ilgtermiņa attīstību.

Atbilstoši izvirzītajiem nākamā perioda rīcības virzieniem nepieciešams izveidot brīvprātīgā darba sistēmu un atbilstošu finansējuma piesaistes modeli Stopiņu novadā, attīstot un pilnveidojot jauniešiem iespējas iesaistīties brīvprātīgajā darbā ne tikai vietējā, bet arī starptautiskā līmenī, kā arī veicināt tāda brīvprātīgā darba attīstību, kas būtu piemērots jauniešu interesēm un veicinātu viņu personīgo un profesionālo attīstību.

Ņemot vērā apjomīgo informācijas daudzumu, ar ko ikdienā sastopas jaunieši, un tā apmaiņas ātruma palielināšanos, nepieciešams pievērst lielāku uzmanību kvalitatīvas informācijas apmaiņai par jauniešiem aktuālajiem un nozīmīgajiem jautājumiem.

Integrēti dažādās norisēs un aktivitātēs tiek plānoti un organizēti jauniešu veselīga dzīvesveida veicināšanas, reprodūktīvās veselības uzlabošanas, jauniešiem draudzīgas veselības aprūpes nodrošināšanas pasākumi, lai sekmētu jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu.

Starpinstitucionālā sadarbībā nodrošina vienotas informācijas apriti visā novadā, iekļaujot visus darbā ar jaunatni iesaistītos. Tāpat ir būtiski nodrošināt regulāru darbā ar jaunatni iesaistīto kapacitātes celšanu, kā arī jaunāko metožu un tendenču apgūšanu un pielietošanu praksē.

Jauniešu iniciētu pasākumu īstenošana apliecina viņu piederību valstij un novadam. Ir svarīgi izkopt un veicināt jauniešu piederības sajūtu valstij un novadam, ņemot vērā jauniešu intereses un tiesības to paust sev saprotamā un līdzcilvēkiem pieņemamā veidā. Kā arī mudināt jauniešus caur dažādām aktivitātēm un iesaistes formām piedalīties valstiski nozīmīgos pasākumos, stiprinot kopības sajūtu.

5. Attīstības plāns darbam ar jaunatni Stopiņu novada pašvaldībā 2020. - 2022. gadam

Nr.p.k.	Pasākumi/aktivitātes izvirzītā mērķa sasniegšanai	Uzdevumi	Rezultatīvais rādītājs 2019.gadā	Rezultatīvais rādītājs 2020.-2022.gadā	Finansēju avoti	Atbildīgā struktūrvienība/ iestāde	Līdzatbildīgā struktūrvienība/ iestāde
1. Rīcības virziens - Jauniešu līdzdalība lēmumu pieņemšanā un dalība jaunatnes organizācijās vai jauniešu iniciatīvu grupās							
1.1.	Nodrošināt jauniešiem iespēju līdzdarboties jaunatnes politiku ietekmējošu lēmumu pieņemšanas procesā:						
1.1.1.	Dalība pašvaldības, valsts, ES izsludinātajos projektu konkursos – jauniešu projekti.	Informatīvas tikšanās	Iesniegti 3 projekti	Iesniegti 10 projekti	Pašvaldība, ES un citi ārējie fondi	Jaunatnes lietu speciālists	Jauniešu dome, Izglītības iestādes, RAC, projektu speciālisti
1.1.2.	Sadarbība ar NVO, kas veic darbu ar jaunatni, īsteno projektus un pasākumus	Sarunu vakars vai tikšanās ar NVO un/vai organizāciju pārstāvjiem, kas iniciē un īsteno dažādus jauniešu projektus	0	Vismaz 1 reizi pusgadā	Pašvaldība	Jaunatnes lietu speciālists	Projektu speciālisti, NVO
1.1.3.	Jauniešu viedokļa noskaidrošana (aptaujas, anketas)	Aptaujas, anketēšana	Veiktas 2 aptaujas, 2 anketēšanas	Vismaz 1 reizi pusgadā	Pašvaldība	Jaunatnes lietu speciālists	RAC, Sabiedrisko attiecību speciālists, Jauniešu dome
1.1.4.	Atbalsts jaunu interešu un neformālo grupu veidošanai	Sarunu vakars vai tikšanās ar NVO un/vai aktīvo jauniešu grupu pārstāvjiem	Notikušas 5 tikšanās	Vismaz 1 reizi pusgadā	Pašvaldība	Jaunatnes lietu speciālists	Izglītības iestādes, interešu izglītības pulciņi, RAC, NVO, bibliotēkas
1.1.5.	Sadarbības veicināšana ar dažādu	Sarunu vakars, tematiskas diskusijas un	Notikušas 2 tikšanās	Vismaz 1 reizi pusgadā	Pašvaldība	Jaunatnes lietu speciālists	Izglītības iestādes, interešu izglītības pulciņi, RAC,

	jomu speciālistiem, kas novadā veic darbu ar jauniešiem	tikšanās ar dažādu jomu speciālistiem					Sociālais dienests, Pašvaldības policija, NVO
1.1.6.	Sadarbības veicināšana ar citu novadu jauniešiem	Sarunu vakars vai tikšanās ar NVO un/vai kaimiņu novadu aktīvo jauniešu grupu pārstāvjiem	Notikušas 2 tikšanās	Vismaz 1 reizi pusgadā	Pašvaldība	Jaunatnes lietu speciālists	Izglītības iestādes, interešu izglītības pulciņi, RAC, Sociālais dienests, Pašvaldības policija, NVO, Jauniešu dome
1.1.7.	Sadarbības veicināšana ar novada lēmumpieņēmējiem	Tikšanās "Kafija ar politiķi"	Notikusi 1 tikšanās	Vismaz 1 reizi pusgadā	Pašvaldība	Jaunatnes lietu speciālists	Izglītības iestādes, interešu izglītības pulciņi, RAC, Sociālais dienests, Pašvaldības policija, NVO, Jauniešu dome
1.1.8.	Sadarbības veicināšana ar jomu speciālistiem un jauniešiem aktuālo jautājumu apzināšana un viedokļu apmaiņa	Diskusijas "Jauniešu forums"	Īstenots 1 pasākums	Vismaz 1 reizi gadā	Pašvaldība	Jaunatnes lietu speciālists	Izglītības iestādes, interešu izglītības pulciņi, RAC, Sociālais dienests, Pašvaldības policija, NVO, Jauniešu dome

1.2.	Skmēt jauniešu līdzdalību un iniciatīvu realizēšanu sporta, kultūras, veselības un brīvā laika pavadīšanā:						
1.2.1.	Atbalsts jauniešu dalībai sporta u.c. sacensībās, radošajos konkursos un projektos, dalības maksas konkursos un festivālos; piedalīšanās vietēja un starptautiska līmeņa pasākumos un apmācībās u.c. programmās un konkursos	Dalība dažāda līmeņa sporta, kultūras, mākslas u.c. jomu pasākumos, aktivitātēs un projektos	Katrā interešu jomā īstenoti vairāki pasākumi (atbilstoši iestāžu pasākumu plāniem un pieejamajam budžetam)	Katrā interešu jomā īstenoti vairāki pasākumi (atbilstoši iestāžu pasākumu plāniem un pieejamajam budžetam)	Pašvaldība, ES un citi ārējie fondi	Stopiņu novada domes Izglītības, kultūras, sporta un jaunatnes lietu komiteja	Jaunatnes lietu speciālists, Interese izglītības pulciņi, Profesionālās ievirzes izglītības iestādes, RAC, Sociālais dienests, NVO, Projektu speciālisti
1.2.2.	Atbalsts neformālās izglītības apmācību organizēšanai par jauniešiem aktuālām tēmām	Neformālās izglītības apmācības jauniešiem, par jauniešiem aktuālām tēmām, Stopiņu novada Radošās attīstības centros	0	Vismaz 1 reizi gadā	Pašvaldība, ES un citi ārējie fondi	Jaunatnes lietu speciālists	Izglītības iestādes, Interese izglītības pulciņi, RAC, Sociālais dienests, Pašvaldības policija, NVO
1.2.3.	Nodrošināt jauniešiem saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas	Iespēja RAC spēlēt dažādas galda spēles, darboties radošajās darbnīcās, pieeja datoriem ar interneta pieslēgumu, bezvadu interneta pieejamība pašvaldības iestādēs	Ikdienas	Ikdienas	Pašvaldība, ES un citi ārējie fondi	Jaunatnes lietu speciālists	Izglītības iestādes, Jauniešu dome, RAC, Bibliotēkas, Sociālais dienests
1.2.4.	Sniegt atbalstu Jauniešu ideju un iniciatīvu īstenošanai	Jauniešu domes tikšanās	Notikušas 36 tikšanās	Vismaz 2 reizes mēnesī	Pašvaldība	Jaunatnes lietu speciālists	Jauniešu dome

1.2.5.	Darba un atpūtas nometņu atbalsts skolas vecuma jauniešiem, īpašu uzmanību pievēršot sociālā riska grupas jauniešiem	Bērnu un jauniešu dalība dažādās tematiskajās un atpūtas nometnēs	Piedalījušies vairāk nekā 200 bērni un jaunieši (t.sk., 142 - ar pašvaldības līdzfinansējumu)	Piedalījušies vairāk nekā 200 jaunieši ik gadu	Pašvaldība, ES un citi ārējie fondi	Sociālais dienests	Izglītības iestādes, Interesešu izglītības pulciņi, RAC, Jaunatnes lietu speciālists, Sociālais dienests, Pašvaldības policija, NVO, Nometņu organizatori
1.2.6.	Sporta un veselīga dzīvesveida aktivitāšu atbalsts	Tiek plānoti un organizēti jauniešu veselīga dzīvesveida veicināšanas, reproduktīvās veselības uzlabošanas, jauniešiem draudzīgas veselības aprūpes nodrošināšanas pasākumi, lai sekmētu jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu. Tiek īstenotas dažādas aktivitātes un pasākumi	Katrā iestādē īstenoti vairāki pasākumi (atbilstoši kopējiem pasākumu plāniem un pieejamajam budžetam)	Katrā iestādē īstenoti vairāki pasākumi (atbilstoši kopējiem pasākumu plāniem un pieejamajam budžetam)	Pašvaldība, ES un citi ārējie fondi	Sporta komplekss	Izglītības iestādes, RAC, Interesešu izglītības pulciņi, Jaunatnes lietu speciālists, Sociālais dienests, Pašvaldības policija, NVO, Jauniešu dome
1.2.7.	Atbalsts vides labiekārtošanai	Vides sakopšanas talkas, infrastruktūras labiekārtošana	Īstenots 1 pasākums	Vismaz 1 reizi pusgadā	Pašvaldība, ES un citi ārējie fondi	Vides speciālists, Ainavu arhitekts	Izglītības iestādes, RAC, Interesešu izglītības pulciņi, Jaunatnes lietu speciālists, Sociālais dienests, Pašvaldības policija, NVO, Jauniešu dome

2. Rīcības virziens - Jauniešu uzņēmējdarbība un nodarbinātība

2.1. Sekmēt uzņēmējdarbības prasmju attīstību un jauniešu nodarbinātību:							
2.2.1.	Sekmēt jauniešu biznesa ideju attīstību	Organizēt biznesa ideju konkursu Stopiņu novada jauniešiem	0	Vismaz 1 reizi gadā	Pašvaldība, ES un citi ārējie fondi	Jaunatnes lietu speciālists	Projektu speciālisti, Izglītības iestādes, RAC, Interesu izglītības pulciņi, Sociālais dienests, Bibliotēkas, NVO, Jauniešu dome
2.2.2.	Sniegt atbalstu karjeras izglītības jautājumos	Pašvaldības darbinieku un uzņēmēju darba popularizēšana un iepazīšana karjeras izglītības pasākuma "Ēnu dienas" ietvaros	Īstenots 1 pasākums	Vismaz 1 reizi gadā	Pašvaldība	Jaunatnes lietu speciālists	Izglītības iestādes, RAC, Interesu izglītības pulciņi, Jaunatnes lietu speciālists, Sociālais dienests, Pašvaldības policija, NVO, Uzņēmēji, Pašvaldības iestādes
2.2.3.	Informatīvi izglītojošs atbalsts jauniešu uzņēmējdarbības uzsākšanai	Skolēnu mācību uzņēmumu aktivitātes un tikšanās ar dažādu jomu speciālistiem un pārstāvjiem	Izglītības iestādē īstenoti vairāki pasākumi (atbilstoši iestādes pasākumu plānam)	Izglītības iestādē īstenoti vairāki pasākumi (atbilstoši iestādes pasākumu plānam)	Pašvaldība	Izglītības iestādes	Izglītības iestādes, RAC, Interesu izglītības pulciņi, Jaunatnes lietu speciālists, Sociālais dienests, NVO, Uzņēmēji, Sabiedrisko attiecību speciālists, Projektu speciālisti
2.2.4.	Atbalsts skolēnu nodarbinātībai vasaras brīvlaikā	Nodrošināt skolēnu nodarbinātību vasaras brīvlaikā (t.sk. pašvaldības subsidētās vasaras darba vietas)	Nodarbināti 188 jaunieši	Nodarbināti vairāk kā 200 jaunieši ik gadu	Pašvaldība/ NVA	Sociālais dienests	Pašvaldības Administrācijas speciālisti

3. Rīcības virziens - Jauniešu iesaiste brīvprātīgajā darbā

3.1.	Veicināt jauniešu iesaistīšanos brīvprātīgajā darbā:						
3.1.1.	Atbalsts brīvprātīgā darba sistēmas izveidei un brīvprātīgo motivācijas sistēmas izveidei	Tikšanās ar NVO un/vai organizāciju pārstāvjiem, kas iniciē un īsteno brīvprātīgo darbu un ar to saistītos projektus	0	Vismaz 1 reizi pusgadā	Pašvaldība	Jaunatnes lietu speciālists, Jauniešu dome	Izglītības iestādes, RAC, Interesešu izglītības pulciņi, Sociālais dienests, NVO, Uzņēmēji, Sabiedrisko attiecību speciālists, Projektu speciālisti, Personāldaļa, Pašvaldības iestādes
3.1.2.	Uzlabot brīvprātīgo jauniešu un darba organizētāju informētību par brīvprātīgā darba iespējām pašvaldībā, Latvijā un pasaulē, organizējot diskusijas un tikšanās	Sarunu vakars vai tikšanās ar uzņēmumu un organizāciju pārstāvjiem, kas iniciē un īsteno brīvprātīgo darbu un ar to saistītos projektus	0	Vismaz 1 reizi pusgadā	Pašvaldība, ES un citi ārējie fondi	Jaunatnes lietu speciālists	NVO, Izglītības iestādes, Projektu speciālisti, Sabiedrisko attiecību speciālists
3.1.3.	Uzlabot pašvaldības uzņēmēju un iestāžu izpratni par brīvprātīgo darbu organizējot diskusijas un tikšanās	Sarunu vakars vai tikšanās ar uzņēmumu un organizāciju pārstāvjiem, kas iniciē un īsteno brīvprātīgo darbu un ar to saistītos projektus	0	Vismaz 1 reizi pusgadā	Pašvaldība, ES un citi ārējie fondi	Jaunatnes lietu speciālists	Izglītības iestādes, RAC, Interesešu izglītības pulciņi, Sociālais dienests, NVO, Uzņēmēji, Sabiedrisko attiecību speciālists, Projektu speciālisti, Personāldaļa, Pašvaldības iestādes
3.1.4.	Sekmēt un īstenot Eiropas brīvprātīgā darba iespējas pašvaldībā	Sagatavot un īstenot Eiropas brīvprātīgā darba projektu pašvaldībā	Uzsāka 1 projekta īstenošana	Iesniegti un īstenoti 3 projekti	Pašvaldība, ES un citi ārējie fondi	Projektu speciālisti, NVO	Jaunatnes lietu speciālists, Izglītības iestādes, RAC, Sabiedrisko attiecību speciālists, NVO

4. Rīcības virziens- Jauniešu informētības palielināšana

4.1. Sekmēt jauniešiem aktuālās informācijas pieejamību un kvalitatīvu apmaiņu, balstoties uz jauniešu vajadzībām:							
4.1.1.	Nodrošināt aktuālās informācijas pieejamību pašvaldības sociālo portālu kontos un pašvaldības mājas lapā	Novada mājas lapā www.stopini.lv regulāri tiek papildināta aktuālā informācija sadaļā "Jauniešiem". Arī Stopiņu novada jauniešu uzturētajā Facebook kontā https://www.facebook.com/JauniesiStopini/ un Instagram kontā @stopinu_jauniesi ir iespēja saņemt atbildes uz interesējošajiem jautājumiem par jaunatnes lietām novadā, un iegūt informāciju par jauniešiem aktuālajām norisēm Stopiņu novadā un ārpus tā.	21 publikācija	Vismaz 1 reizi mēnesī	Pašvaldība	Jaunatnes lietu speciālists, Sabiedrisko attiecību speciālists	Izglītības iestādes, Interesu izglītības pulciņi, RAC, Sociālais dienests, Bibliotēkas
4.1.2.	Veicināt sociālās atstumtības riskam pakļauto bērnu un jauniešu informētību par saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējām	Informatīva bukleta izveide par jauniešiem pieejamajām brīvā laika pavadīšanas un citām aktuālām bezmaksas iespējām novadā	0	Vismaz 1 reizi gadā	Pašvaldība	Jaunatnes lietu speciālists, Sabiedrisko attiecību speciālists	Izglītības iestādes, RAC, Interesu izglītības pulciņi, Bibliotēkas, Sociālais dienests, Pašvaldības policija, Jauniešu dome, NVO

4.1.3.	Konsultāciju nodrošināšana par jauniešiem aktuāliem jautājumiem	Tikšanās ar dažādu jomu speciālistiem (t.sk., psihologs, koučs, sociālais pedagogs u.c.) un tematiskas diskusijas par jauniešiem aktuālajiem jautājumiem	Notikušas vairāk kā 750 konsultācijas (t.sk., vairāk kā 250 - psihologa, vairāk kā - 200 sociālā pedagoga Ulbrokas vsk; 18 - psihologa pakalpojumi sociālajā dienestā)	Atbilstoši pieprasījumam un nepieciešamībai	Pašvaldība	Jaunatnes lietu speciālists	Jauniešu dome, Izglītības iestādes, RAC, Interesu izglītības pulciņi, Bibliotēkas, Sociālais dienests, Pašvaldības policija, NVO, Sabiedrisko attiecību speciālists
4.1.4.	Atbalsts jauniešiem par bērnu audzināšanu, ģimenes stiprināšanu.	Atbalsta grupu vadīšana jauniešiem par bērnu audzināšanu, ģimenes stiprināšanu.	Notikušas 4 individuālas konsultācijas	Atbilstoši pieprasījumam un nepieciešamībai	Pašvaldība, ES un citi ārējie fondi	Sociālais dienests	RAC, Sociālais dienests, Pašvaldības policija, NVO, Sabiedrisko attiecību speciālists

5. Rīcības virziens- Starpinstitucionālā sadarbība

5.1.	Īstenot institucionālās sistēmas darbā ar jaunatni pilnveidošanu un darbā ar jaunatni iesaistīto izpratni par jaunatnes jomu	Starpnozaru speciālistu un novada darbā ar jaunatni iesaistīto tikšanās ar NVO un/vai organizāciju pārstāvjiem, kas īsteno darbu ar jaunatni (gan formālajā, gan neformālajā ietvarā)	Notikušas 2 tikšanās	Vismaz 1 reizi pusgadā	Pašvaldība	Jaunatnes lietu speciālists	Jauniešu dome, Izglītības iestādes, RAC, Interesu izglītības iestādes, Bibliotēkas, Sociālais dienests, Pašvaldības policija, NVO, Sabiedrisko attiecību speciālists
5.2.	Veicināt jauniešu sociālo aizsardzību	Novada darbā ar jaunatni iesaistīto tikšanās ar NVO un/vai organizāciju pārstāvjiem, kas īsteno darbu ar jauniešiem, kam ir ierobežotas iespējas (ekonomiski, ģeogrāfiskie, sociālie, u.c. ierobežojumi)	0	Vismaz 1 reizi pusgadā	Pašvaldība	Sociālais dienests	Jauniešu dome, Jaunatnes lietu speciālists, Izglītības iestādes, RAC, Interesu izglītības pulciņi, Bibliotēkas, Sociālais dienests, Pašvaldības policija, NVO, Sabiedrisko attiecību speciālists
5.3.	Veicināt jauniešu patriotismu un piederības sajūtu savai valstij un pašvaldībai	Jauniešu iniciētas kampaņas, darbnīcas un konkursi, kas pauž jauniešu piederības sajūtu valstij un novadam.	Īstenotas 2 aktivitātes	Vismaz 4 reizes gadā	Pašvaldība	Jaunatnes lietu speciālists	Jauniešu dome, Skolēnu pašpārvaldes, RAC

6. Pielikumi

Iepriekšējā plānošanas dokumenta analīze

Analizējot "Attīstības plāns darbā ar jaunatni Stopiņu novadā 2016. -2018. gadam" izvirzītos rīcības virzienus un izvērtējot veiktās darbības jaunatnes jomā, var secināt, ka ir veiktas konkrētas darbības un ir sasniegti vēlamie rezultāti balstoties uz esošo situāciju, savukārt dokumentā rīcības virzieni bijuši pārāk plaši un neaptverami formulēti, ņemot vērā šajā periodā pieejamos resursus jaunatnes jomā.

- Darba ar jaunatni plāna izpilde nav īstenota pilnībā, jo, attīstot darbu ar jaunatni novadā, tas zaudējis aktualitāti. Tomēr izpratne par jaunatnes jomas specifiku un nozīmību ir augusi. No jauna apgūtās prasmes un metodikas ir ieviestas praksē un tās plānots īstenot nākamā perioda plānošanas un īstenošanas ietvaros.
- Institucionālā sistēma darbā ar jaunatni īstenošanai un darba ar jaunatni koordināciju nepieciešams pilnveidot arī turpmāk.
- Pašvaldības budžets darbam ar jaunatni ir bijis pietiekams, bet turpmāk plānots to palielināt un izmantot iespējas piesaistīt papildus resursus no dažādiem fondiem un grantiem, lai atbalstītu un realizētu jauniešu un aktīvo grupu iniciatīvas novadā.
- Jauniešu informētība un izpratne par jaunatnes jomu joprojām prasa papildus uzmanību.
- Jauniešu līdzdalības princips lēmumu pieņemšanā bijis pastarpināts. Turpmāk plānots tam pievērsties mērķtiecīgi. Dalība jaunatnes organizāciju un/vai jauniešu iniciatīvu grupu aktivitātēs ir kampaņveidīga un sastāvs ir mainīgs, tomēr ir izdevies īstenot vērā ņemamus pasākumus un aktivitātes novadā.
- Jauniešu sociālā aizsardzība joprojām ir sociālā dienesta kompetencē - preventīvi dažādu projektu veidu ietvaros tiek īstenotas aktivitātes, pasākumi, tikšanās un individuālas konsultācijas ar riska grupā esošajām ģimenēm un tajās esošajiem bērniem un jauniešiem, vajadzības gadījumā sadarbojoties ar jaunatnes lietu speciālistu.
- Jauniešu nodarbinātības jautājums tiek risināts caur karjeras dienu aktivitātēm, diskusijām un tiekoties ar novada uzņēmējiem skolā un novada RAC. Vasaras periodā pašvaldība sadarbībā ar uzņēmējiem subsidē skolēniem darba vietas. Ir iespēja piedalīties ideju konkursos un saņemt grantus un prakses vietas pie novada uzņēmējiem.
- Ar veselīga dzīvesveida un sportiskajām aktivitātēm saistītie pasākumi ir notikuši un notiek regulāri, un tie ir apmeklēti visās vecuma grupās. Arī norises, kas mērķtiecīgi vērstas uz bērnu un jauniešu izglītošanu un iesaisti kvalitatīva un aktīva laika pavadīšanai tiek regulāri organizētas novada dienas centros un izglītības iestādēs.
- Novada lēmējvara apzinās jaunatnes jomas nozīmību un labprāt atbalsta dažādu aktivitāšu un iniciatīvu īstenošanu.
- Veicinot darbā ar jaunatni iesaistīto personu un iestāžu vienotu izpratni par mērķtiecīgu darbu ar jaunatni, nepieciešams izvirzīt vienotu vērtību sistēmu un vienoties par kopīgām nostādnēm turpmākajam darbam.
- Jaunatnes jomas eksperti, analizējot novada jaunatnes darba plānošanas dokumentu, aicina turpmāk plānot iesaistītajām pusēm informatīvas tikšanās, seminārus un dalību apmācībās par jaunatnes jomu un aktualitātēm darbā ar jaunatni.
- Līdz šim jauniešu aptaujas un viedokļu noskaidrošana tikusi organizēta kampaņveidīgi - Jauniešu foruma un ikgadējā iedzīvotāju anketā iekļauti 1-3

jautājumi par jaunatnes jomu, lai turpmāk iegūtu objektīvākus datus un veiktu efektīvāku jauniešu viedokļa noskaidrošanu, tiks ieviestas mērķtiecīgākas aptaujas jauniešu viedokļa noskaidrošanai.

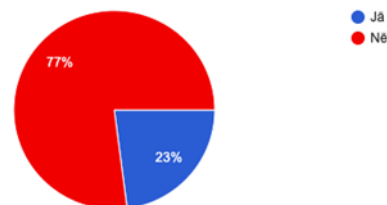
- 2019. gada maijā Jauniešu domes veiktajā aptaujā apzinātas jauniešu vecuma grupā no 13 līdz 18 gadiem intereses un vajadzības saturīga brīvā laika pavadīšanai. Aptaujā piedalījās 86 respondenti, no kuriem vairāk nekā 76,4% informāciju par notikumiem novadā un citu uzzina no ģimenes locekļiem vai draugiem, un tikai 6% meklē to paši, atbilstoši savām interesēm. Aktualitātes pasākumu un aktivitāšu sakarā katrā novada ciematā ir atšķirīgas, tomēr nereti izdodas atrast kopīgo, lai vienotos, to apliecina dažādu turnīru un konkursu apmeklētāju skaits.
- Vēl nav izdevies izveidot efektīvu ilgtermiņa sadarbību ar kādu konkrētu partneri jaunatnes jomā, bet ir uzsāktas dažas perspektīvas sadarbības ar blakus novadu jaunatnes jomas speciālistiem un nevalstiskajām organizācijām, plānojot kopīgas aktivitātes un pasākumus.
- Starptautiskās sadarbības kontekstā īstenoti *Erasmus+* Brīvprātīgā darba projekti, vēl turpinās Solidaritātes korpusa aktivitātes, un gan jaunieši, gan darbā ar jaunatni iesaistītie piedalījušies un pārstāvējuši novadu dažādās starptautiskās apmācībās un mobilitātes programmās.
- Realizēti dažādi preventīvi ar drošību un veselību saistīti pasākumi gan izglītības iestādēs, gan radošās attīstības centros un āra aktivitātēs.
- Jauniešu līdzdalības jautājums joprojām ir aktuāls un prasa pastiprinātu uzmanību, plānojot turpmāko darbu ar jaunatni.
- Sociālais dienests sniedz nepieciešamo atbalstu un īsteno dažādas aktivitātes un projektus, kas atbalsta ģimenes vērtības un samazina sociāli un psiholoģiski nevēlamo faktoru ietekmi uz jaunajām ģimenēm.
- Brīvprātīgā darba sistēmas izstrādes jautājums novadā iepriekšējā periodā bijis neaktuāls, jo jaunieši nesaskatīja nepieciešamību reģistrēt nostrādātās stundas. Turklāt bija novērots, ka novada uzņēmēji labprātāk veltīja laiku un resursus prakses vietu nodrošināšanai un jauno darbinieku apmācībai (t.sk., arī jauniešu). Tomēr turpmāk plānots šo jautājumu no jauna aktualizēt, ņemot vērā, ka no 2019. gada Stopiņu novadā darbojas Stopiņu uzņēmēju biedrība, kas izrādījusi interesi brīvprātīgā darba sistēmas ietvaros veidot ilgtermiņa sadarbību.
- Novada RAC notiek dažādas aktivitātes un pasākumi jauniešiem, bērniem un citiem interesentiem. Ir pieejamas radošās darbnīcas bērniem un jauniešiem, atbilstošas, kvalitatīvas un daudzpusīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas.
- Novada jaunieši labprāt un ar entuziasmu piedalās un paši organizē dažāda veida pasākumus un aktivitātes gan novadā, pārstāvot novadu konkursos, sacensībās un projektos arī ārpus novada robežām.
- Jauniešu dome, kas sākotnēji darbojās kā jauniešu viedokļa un vajadzību pārstāvis, ar laiku kļuvusi par jauniešu aktīvu grupu, kas īsteno dažādas iniciatīvas un organizē pasākumus novadā vai ir palīgi kultūras pasākumu organizēšanā novadā. Jaunieši aptaujās un diskusijās atklāj, ka sajūt spiedienu no pašvaldības rīkot nelielus, bet biežus pasākumus, kas nestu publicitāti, tomēr reālu labumu jauniešiem pašiem tie nerada un ilgtermiņā pozitīvu ietekmi neatstāj.
- Laika gaitā ir izkristalizējušies jauniešiem svarīgie jautājumi (ko apliecina arī "Jauniešu foruma 2019" rezultāti) - novada jauniešiem ir svarīgi jautājumi, kas skar uzņēmējdarbību, vides nozari, infrastruktūru, izglītību un kultūru.

Stopiņu novada jauniešu aptauja 2019.gada oktobrī

Aptaujas mērķis bija noskaidrot Stopiņu novada jauniešu informētības līmeni un izpratni par novadā pieejamajām līdzdalības un citām iespējām, kā arī par jauniešu izmantotajiem informācijas ieguves veidiem, par pašvaldības organizētajiem pasākumiem aktivitātēm un norisēm.

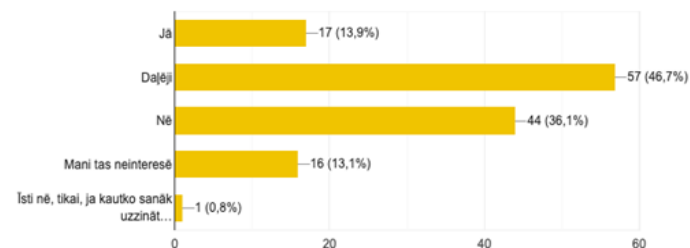
Vai darbojies kādā jauniešu organizācijā, skolēnu pašpārvaldē?

122 atbildes

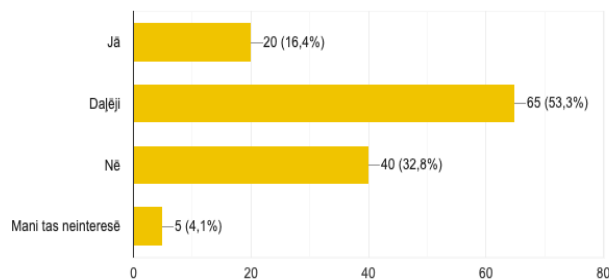
Vai iesaisties pilsētas sabiedriskajā dzīvē, interesējies par novada domes lēmumiem, Domes sēdēm utt.?

122 atbildes

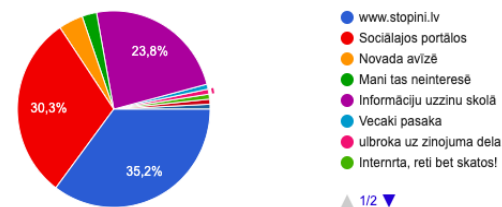
Vai, tavuprāt, Tev ir iespēja ietekmēt novada notiekošo, pieņemtos lēmumus, kas tieši ietekmē Tavu dzīvi un ikdienu.

122 atbildes

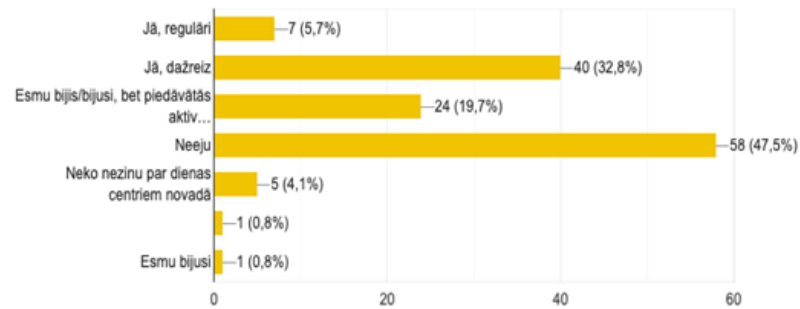
Kur visbiežāk meklē sev nepieciešamo informāciju par dažādiem pasākumiem, notikumiem jauniešiem Stopiņu novadā?

122 atbildes

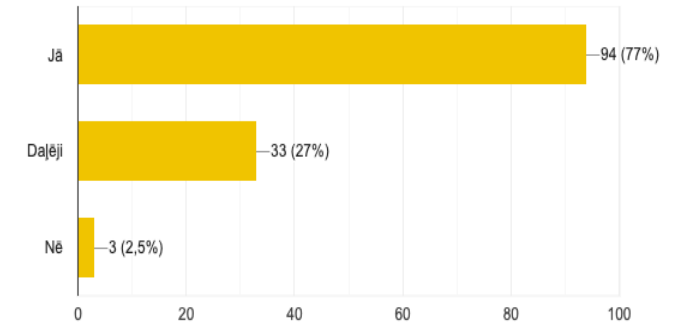
Vai Tu apmeklē kādu no novada dienas centriem?

122 atbildes

Vai Tu novadā jūties droši?

122 atbildes

Vai izmanto pašvaldības sniegtās sociālās aprūpes pakalpojumus, maksas atvieglojumus?

122 atbildes

